انتخابات تناسبی گامی به سوی احیای نهاد انتخابات در ایران

یادداشت
معصومه انتظام
دکترای جامعه شناسی سیاسی

مسأله افول مشارکت سیاسی در دو دهه اخیر به یک معضل و آسیب جدی در سیاست داخلی ایران مبدل شده است. از انتخابات سال ۱۳۸۸ به بعد علیرغم افزایش جمعیت واجدان شرایط اخذ رأی، روند مشارکت سیاسی و رأی دادن در کشور کاهش یافته است. این روند کاهشی دلایل متعددی دارد که در این یادداشت به اختصار از حیث نمایندگی سیاسی افکار مختلف و نظام اخذ رأی بدان پرداخته می‌شود.

از دهه ۹۰ خورشیدی معضلی در سپهر مشارکت سیاسی و حول نهاد انتخابات در ایران ظهور کرد که تحت عناوین «بحران مشارکت، کاهش نمایندگی سیاسی و آرای خاموش» می‌توان آنها را برشمرد و در این چهارچوب تبیین نمود. مشخصاً از نیمه دوم این دهه کاهش مشارکت در انتخابات یک الگوی عمومی در ایران شده است. بر این اساس که رأی دهندگانی اعم از معترضان و غیرمعترضان نمایندگی افکار سیاسی خود را در بین نامزدهای انتخابات پیدا نمی‌کنند یا به نشانه اعتراض از حق انتخاب خود صرفنظر می‌کنند و رأی نمی‌دهند. این امر به مرور پررنگ‌تر شد، به طوری که آرای خاموش سهم بالایی در انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم و انتخابات مجلس دوازدهم از آن خود کرد.

افت مشهود نرخ مشارکت باعث شد که هر دوی این انتخابات به بازی جریان‌های خاصی تقلیل داده شود. انتخابات استثنایی ۱۴۰۳ را به کنار بنهیم، نرخ مشارکت در انتخابات ۱۴۰۲ در استان تهران حدود ۲۴٪ بوده که از ۲۵.۴٪ نرخ مشارکت در سال ۱۳۹۸ هم کمتر است. درمقایسه با کل کشور کاهش میزان مشارکت در تهران مشهودتر است. انتخابات دوازدهم مجلس شورای اسلامی پایین‌ترین نرخ مشارکت در کلیه ادوار انتخابات مجلس شورای اسلامی را به نام خود رقم زد و استان تهران کمترین میزان مشارکت در کل کشور را داشت. میزان مشارکت در انتخابات مجلس در شهر تهران در سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۴۰۲ به ترتیب ۱۲٪ و ۸٪ بوده است. فی‌الواقع می‌توان گفت در انتخابات سال ۱۴۰۲ مشارکت ۸ درصدی مردم حوزه انتخابیه تهران افول کنش انتخاباتی در بزرگترین و مؤثرترین حوزه انتخابیه کشور بود.

این در حالی بود که بنا به سنت دیرینه پایتخت محل تجمع کلیه نیروهای اجتماعی و محل اصلی کنش سیاسی در کشور است. بخش اعظم فرآیندهای سیاست داخلی کشور در تهران شکل می‌گیرد و طرح ایده‌های سیاسی، شکل‌گیری دسته‌بندی‌های سیاسی در این شهر قابلیت تحقق دارد و طبق سنت مألوف احزاب و تشکل‌های سیاسی در انتخابات مجلس شورای اسلامی و شورای شهر تهران بسیار فعال هستند و رقابت‌های انتخاباتی در این شهر در مقایسه با سایر نقاط کشور تبلور بیشتری دارد.

در تبیین دلایل وقوع این معضل در کنار مشکلات و معضلات عدیده‌ای که منجر به این کاهش محسوس روند مشارکت در کل کشور و به طرز محسوسی در کلانشهرها شده است، از منظر نگارنده این یادداشت یکی از علل حدوث این وضعیت نظام اخذ رأی در انتخابات ایران است. نظام اخذ رأیی که تاکنون مبنای انتخاب منتخبین در کلیه انتخابات‌ها بوده است، نظام انتخاباتی اکثریتی است که ملاک انتخاب نمایندگان در شوراهای شهر و روستاها، مجلسین و ریاست جمهوری بوده است. این نظام در حیطه عدالت انتخاباتی و نمایندگی سیاسی نقایص بزرگی دارد. نظام انتخاباتی اکثریتی در انتخابات ریاست جمهوری قابلیت اجرایی دارد لیکن در انتخابات مجلس شورای اسلامی و شورای شهر با ایجاد دوقطبی‌های کاذب، انحصار، تحمیل چهره‌های بی‌نام و نشان به صرف حضور در یک لیست خاص، عدم پاسخگویی و نداشتن تعهد به رأی دهندگان؛ باعث شده که بخشی از رأی دهندگان به دلایل پیش‌گفته از مشارکت در انتخابات سرباز زنند. بنابراین نتایج موجود لاجرم ما را به این گزاره رهنمون می‌سازد که نهاد انتخابات در ایران نیاز به احیا، بازبینی و بازیابی دارد که شاید گام اول و در دسترس، تغییراتی در معادلات رأی‌آوری باشد. این بهبود نیاز به پیش‌زمینه‌هایی دارد که به نظر می‌رسد برگزاری انتخابات شورای شهر تهران در قالب جدید تناسبی می‌تواند روزنه‌ای باشد به سوی احیای مجدد نهاد انتخابات در کشور.

مطابق تغییرات صورت گرفته در قانون انتخابات شورای شهر و روستاها، در انتخابات شورای شهرهای بالای پانصد هزار نفر، باید احزاب شناسنامه‌دار به واسطه فعالیت و قابلیت‌های شان نفرات خود را برای حضور در شورای شهر معرفی و برنامه‌های خود را عرضه کنند. این امر به معنای فراهم کردن امکان حضور تفکرات مختلف و انعکاس نظرات متفاوت در فرآیندهای سیاست‌گذاری عمومی و در تصمیماتی است که برای اداره امور عمومی شهر اتخاذ می‌شود. هر چند در شرایط فعلی محدودیت‌هایی برای تحزب در کشور وجود دارد، اما با توجه به بضاعت‌های موجود در ساختار، رویکرد جدید تناسبی تحول مثبتی است و در انتخابات اردیبهشت سال ۱۴۰۵ روند جدید، اولین بار در شورای شهر تهران، ری و تجریش اجرایی خواهد شد.

انتخابات تناسبی ابعاد حقوقی، تکنیکی و سیاسی مهمی دارد. به تبع مهم‌ترین جلوه این تغییرات در حوزه سیاسی است. نظام انتخاباتی تناسبی به خصوص در حوزه پارلمان شهری یک مزیت بزرگ دارد و آن اینکه اگر حزبی یا جریانی وارد پروسه انتخابات شود نتیجه حضور و کنشگری سیاسی‌اش صفر نخواهد بود. تفاوت‌های مهم دیگر انتخابات تناسبی را باید هم در حوزه پیشا انتخابات و هم پسا انتخابات دید و ارزیابی نمود. به بیان دقیق‌تر هر جریانی در فضای عمومی شهر که درصدی از جامعه و تفکرات رأی دهندگان را نمایندگی می‌کند، در صورت ارائه لیست می‌تواند نمایندگانی در شورای شهر داشته باشد.

مطابق این روند احزاب برای جلب نظر رأی دهندگان باید طرح و برنامه برای اداره شهر و انتخاب شهردار داشته باشند و در مقابل در برابر افکار عمومی هم به همان میزان کرسی‌هایی که تصاحب کرده‌اند، پاسخگو باشند. پس این نظام انتخاباتی در عین امکان بروز فضای کنشگری برای تمامی جریان‌های سیاسی پذیرفته شده در کشور، پاسخگویی و تعهد به رأی‌دهندگان را به احزاب و گروه‌ها تحمیل می‌کند. مطابق سازوکارهایی که در انتخابات تناسبی تعریف شده، تعداد کرسی‌های اخذ شده توسط هر لیست بر اساس درصد آرا مشخص می‌شود. بر این اساس امکان ورود افراد کارآمد به شورا بیشتر خواهد شد و مدیریت شهری با یک نگاه فراگیرتر و در بردارنده سلایق بیشتری تصمیم خواهد گرفت. این الگو علاوه بر عدالت، مشارکت‌پذیری و رقابت‌پذیری، به کارآمدی هم کمک می‌کند. در نهایت بروندادِ کلی وضعیت جدید این است که شورای شهرهای بزرگ در انحصار گروه خاصی نخواهد بود.

بر اساس قانون انتخابات تناسبی، هر جریان یا لیست انتخاباتی به نسبت سهمی از آرایی که به دست می‌آورد، باید سهمی از کرسی‌ها را نیز کسب کند. بدین صورت که هرجریان یا حزبی بر اساس درصد آرایی که کسب نموده، کرسی‌هایی به آن لیست تعلق خواهد گرفت و به نسبت درصد آرای کسب شده بین لیست‌های مختلف، کرسی‌های شورا تقسیم می‌شود. آرای لیستی مبنای عمل است. بدین صورت که آرای نفر اول و نفر آخر لیست با هم جمع می‌شود و مجموع آرای کل لیست محاسبه می‌شود و ملاک این خواهد بود که چه کسانی بالاترین آرای فردی در یک لیست کسب کرده‌اند، بنابراین اولویت‌بندی لیست‌ها در نحوه چینش نفرات (در اینجا نفر اول تا بیست و یکم، در انتخابات شورای شهر تهران، ری و تجریش)، اهمیت خود را نشان می‌دهد. با سازوکار تعبیه شده در انتخابات تناسبی صرف حضور در یک لیست، تضمین‌کننده پیروزی در انتخابات نخواهد بود. به همین منوال کاندیداهای مستقل هم می‌توانند سهمی از کرسی‌ها را به دست آورند. این حد نصاب در فرمول تناسبی دیده شده است. سهمیه علی‌البدل‌ها نیز بر اساس همان نسبت آرای فهرست‌ها مشخص می‌شود. تفاوت مهم دیگر انتخابات تناسبی در سازوکار انتخاب شهردار است که روند متفاوتی را در این دوره طی خواهد نمود و ائتلاف‌های پسا انتخاباتی تعیین‌کننده شهردار کلانشهرها خواهد بود.

در جمع‌بندی نهایی باید گفت، از بدو پیروزی انقلاب اسلامی مشارکت مردم در امور عمومی یکی از ارکان بازدارندگی و از مؤلفه‌های اصلی در تحقق امنیت ملی پایدار در کشور بوده است. شرایط شکل گرفته در انتخابات اخیر کشور با افول مشارکت شهروندان، تداوم وضعیت فعلی نظام اجتماعی در بروز و گسترش تنگناها، احتمال فعال شدن شکاف‌های اجتماعی، وقوع جنگ ۱۲ روزه و ضعف و عدم کارکرد بهینه برخی نهادها منجر به نوعی بی‌سازمانی اجتماعی شده و تداوم کاهش مشارکت سیاسی و بحران نمایندگی سیاسی آسیب‌ها و تبعات خاصی به کشور تحمیل خواهد نمود. بر این اساس حل برخی از مشکلات پیش‌رو در گروی فراهم نمودن فضای مشارکت گسترده برای کلیه جریان‌های سیاسی در کشور است.

نظام انتخابات تناسبی نیز ممکن است با برخی مشکلات احتمالی مواجه باشد و عدم اجرای صحیح آن ممکن است وضعیت پیچیده‌ای را ایجاد کند که پرداختن به آن مجال دیگری می‌طلبد. اما در مجموع اجرای اولین بار این طرح در انتخابات سال آتی شورای شهر تهران در عین اینکه گامی به سوی مشارکت نهادینه و تقویت تحزب‌گرایی است، این حسن را خواهد داشت که نتایج حاصله از اجرای آن داده‌پردازی، ارزیابی، بازبینی و نقاط قوت و ضعف‌های احتمالی آن احصا و رفع شود و در انتخابات سال ۱۴۰۶ مجلس شورای اسلامی برای حوزه‌های انتخابیه دارای سه منتخب و بیشتر اجرایی شود.

> بر اساس قانون انتخابات تناسبی، هر جریان یا لیست انتخاباتی به نسبت سهمی از آرایی که به دست می‌آورد، باید سهمی از کرسی‌ها را نیز کسب کند. بدین صورت که هرجریان یا حزبی بر اساس درصد آرایی که کسب نموده، کرسی‌هایی به آن لیست تعلق خواهد گرفت و به نسبت درصد آرای کسب شده بین لیست‌های مختلف، کرسی‌های شورا تقسیم می‌شود

> در انتخابات شورای شهرهای بالای پانصد هزار نفر، باید احزاب شناسنامه‌دار به واسطه فعالیت و قابلیت‌های شان نفرات خود را برای حضور در شورای شهر معرفی و برنامه‌های خود را عرضه کنند. این امر به معنای فراهم کردن امکان حضور تفکرات مختلف و انعکاس نظرات متفاوت در فرآیندهای سیاست‌گذاری عمومی و در تصمیماتی است که برای اداره امور عمومی شهر اتخاذ می‌شود

مزیت های انتخابات تناسبی
اقلیت هم سهیم در قدرت می شود

عکس: علی محمدی/ایران

گزارش

حدود ۸ ماه دیگر انتخابات شوراهای اسلامی شهر در تهران به صورت تناسبی برگزار خواهد شد. بنابراین احزاب در حال آماده‌سازی برای مشارکت در این نوع جدید از مشارکت سیاسی هستند. اما انتخابات تناسبی چیست و چه تفاوتی با انتخابات اکثریتی دارد؟ واقعاً قرار است در انتخابات تناسبی چه اتفاقی بیفتد؟ نظام انتخابات تناسبی یا فهرست‌محور، شیوه نوین برگزاری انتخابات است که هدف اصلی آن برقراری عدالت در امر نمایندگی و بازتاب دقیق‌تر گرایش‌های سیاسی موجود در جامعه در نهادهای انتخابی است. برخلاف نظام‌های اکثریتی که فرد یا فهرست برنده تمام کرسی‌ها را تصاحب می‌کند، در نظام انتخاباتی تناسبی، کرسی‌های یک حوزه انتخابیه به تناسب میزان آرای دریافتی بین احزاب یا فهرست‌های سیاسی توزیع می‌شود. این مزیت به نوبه خود پیش‌نیازهایی را برای اجرا و پیاده‌سازی چنین نظام انتخاباتی ضروری می‌سازد. یکی از ضرورت‌ها پیش از برگزاری یا اجرای انتخابات تناسبی، تقویت زیرساخت‌های مردم‌سالارانه یا آن چیزی است که مستقیماً به احزاب مربوط می‌شود.

زیرا در یک انتخابات براساس سازوکار اکثریتی بویژه در کلانشهرها، یک گروه یا جریان سیاسی با وجود کسب ۵۰ درصد آرا از صددرصد آرا، می‌تواند همه کرسی‌ها را تصاحب کند، در حالی که فقط نیمی از آرا را به دست آورده بود. در حالی که در نظام انتخابات تناسبی دیگر این اتفاق رخ نخواهد داد و برنده همه کرسی‌ها را از آن خود نمی‌کند و اقلیت‌ها نیز به نسبت قدرت واقعی و میزان رأیی که کسب می‌کنند صاحب کرسی شده و در تصمیم گیری‌ها نقش خواهند داشت. بدین ترتیب این امر تقویت احزاب و پاسخگو کردن نامزدها را ضروری می‌سازد.

در این شیوه نوین انتخاباتی، با تخصیص کد انتخاباتی به فهرست احزاب، باعث می‌شود احزاب قدرتمند، متعهد و پاسخگو شده و مانع از آن می‌شود که نامزدهای احزاب راه‌هایی برای شانه خالی کردن از مسئولیت حزبی و نقش خود در سیاست‌گذاری‌های آتی داشته باشند. در حالی که در مدل اکثریتی، نامزدها تمایل داشتند به صورت منفرد با یکدیگر رقابت کنند تا از پاسخگویی نسبت به تصمیم‌ها و سیاست‌گذاری‌های خود اجتناب کنند. از سوی دیگر حق تشکیل فهرست انتخاباتی هم صرفاً به احزاب و جبهه‌های سیاسی اعطا شده است و طبق قانون احزاب مصوب سال ۱۳۹۴، فقط تشکل‌های دارای مجوز از کمیسیون ماده ۱۰ احزاب می‌توانند فهرست ارائه بدهند. بنابراین هیچ سازمان مردم‌نهاد، انجمن محلی یا تشکل قومی حق ارائه فهرست رسمی را در انتخابات شوراها ندارد. در این صورت اگر حزبی وارد یک ائتلاف در انتخابات تناسبی شد، مجاز به ارائه فهرست مستقل نخواهد بود که این امر منجر به محدودسازی رقابت‌های فردی می‌شود. زیرا وقتی بر رأی‌دهی به فهرست‌ها تأکید می‌شود، در واقع رقابت از دعواهای فردمحور به رقابت برنامه‌ای بین ساختارهای سیاسی منتقل می‌شود که این امر زمینه را برای منطقی‌تر و اخلاقی‌تر شدن فضای انتخابات فراهم خواهد کرد. به این ترتیب که نامزدها پس از ثبت‌نام و تأیید صلاحیت، می‌توانند تقاضای مکتوب برای قرار گرفتن در فهرست‌های حزبی ارائه کنند. از سوی دیگر، دبیرکل احزاب یا مسئولان جبهه سیاسی آنها، پس از بررسی، نام این نامزد را در سامانه انتخابات به عنوان عضو فهرست خود ثبت کرده و درعین حال باید به صورت مکتوب نیز این امر را به هیأت اجرایی گزارش کنند.

همچنین هر نامزد فقط می‌تواند در یک فهرست انتخاباتی حضور داشته باشد که این امر به انسجام سیاسی بیشتر و شفافیت جریان‌ها کمک خواهد کرد. برخی هم بر این باورند که ثبات مدیریت بویژه مدیریت شهری یکی از دستاوردهای انتخابات تناسبی خواهد بود. زیرا بر اساس مصوبه جدید، در صورت خروج یا کناره‌گیری هر عضو شورا، منتخب جایگزین او فقط از میان اعضای علی‌البدل همان فهرست معرفی خواهد شد. این سازوکار مانع از آن خواهد شد تا ترکیب شورای اسلامی شهر بر خلاف رأی اولیه مردم تغییر کند.

بنابراین نظام انتخابات تناسبی، با محوریت دادن به ساختارهای حزبی و تضمین نمایندگی متناسب، یک گام مهم برای نهادینه کردن مسئولیت‌پذیری سیاسی و تقویت جبهه‌ها در جهت ارتقای کیفیت حاکمیت و تصمیم‌گیری در کلانشهرها محسوب می‌شود.

> در انتخابات تناسبی با تخصیص کد انتخاباتی به فهرست احزاب، باعث می‌شود احزاب قدرتمند، متعهد و پاسخگو شده و مانع از آن می‌شود که نامزدهای احزاب یا خود احزاب راه‌هایی برای شانه خالی کردن از مسئولیت حزبی و نقش خود در سیاست‌گذاری آتی داشته باشند

نوبت اول
آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای (بدون قیمت تراز) به‌شماره ۵۸۸/م/۴۰۴-۳۹
شرکت پتروشیمی پارس (سهامی عام)
Pars Petrochemical Co.
شرکت پتروشیمی پارس (سهامی عام) واقع در بندر عسلویه در نظر دارد، «خرید Guide Blade Carrier از شرکت سازنده اصلی Siemens» را پس از انجام ارزیابی کیفی، از طریق برگزاری مناقصه به یک شرکت معتبر و مجرب واگذار نماید. بدین منظور از کلیه شرکت‌های معتبر و مجرب دعوت می‌نماید، جهت ثبت‌نام در سامانه معاملات این شرکت و دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی، حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از انتشار نوبت دوم این آگهی، به بخش سامانه معاملات در پایگاه اطلاع‌رسانی شرکت پتروشیمی پارس به نشانی www.parspc.ir مراجعه فرمایند.
اطلاعات فنی موضوع مناقصه در اسناد ارزیابی کیفی و اسناد مناقصه درج شده است. درصورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مناقصه‌گران می‌توانند با شماره تلفن ۰۷۷۳۷۲۶۳۸۷۹ تماس حاصل فرمایند.
PARS PC
روابط عمومی شرکت پتروشیمی پارس

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای توأم با ارزیابی کیفی
نوبت دوم
شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام)
مناقصه شماره ۴۰۴۱۰۲۳
موضوع: تأمین PARTS FOR CCTV SYSTEM
شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در نظر دارد **تأمین قطعات COMPUTER DEVICES & ACCESSORIES** را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای توأم با ارزیابی کیفی، به شرکت واجد شرایط واگذار نماید. فلذا از شرکت‌هایی که آمادگی و توانایی انجام موضوع مناقصه را داشته و دارای سوابق و تجربیات مؤثر و مرتبط می‌باشند دعوت می‌شود از تاریخ درج آگهی به تارنمای (وب‌سایت) پتروشیمی جم به آدرس WWW.JPCOMPLEX.IR مراجعه و اسناد مناقصه را از طریق این تارنما (وب‌سایت) دریافت (دانلود) نمایند. درصورت نیاز به‌اطلاعات بیشتر با شماره تلفن‌های ۷-۰۲۱-۸۸۶۵۶۴۸۲ تماس حاصل نمایند.
الف- شرح مختصر کار:
تأمین قطعات COMPUTER DEVICES & ACCESSORIES
ب-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۴,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (چهارصد و بیست میلیون تومان) در قالب ضمانت‌نامه معتبر بانکی و یا درصورت عدم امکان ارائه ضمانت‌نامه معتبر بانکی مناقصه‌گران خارجی می‌توانند مبلغ ۳,۵۰۰ دلار به‌شماره حسابی که توسط پتروشیمی جم معرفی می‌گردد بلوکه نمایند.
مواعد زمانی مناقصه:
تاریخ درج آگهی: چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ و دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۵
آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از وب‌سایت پتروشیمی جم: شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۱۰
آخرین مهلت ارسال اسناد ارزیابی کیفی(پاکت د): سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۰
تاریخ ارسال پیشنهادات (پاکات الف، ب و ج): پس از مرحله ارزیابی کیفی، به شرکت‌هایی که حائز حداقل امتیاز کیفی لازم می‌باشند، جهت ارسال پاکات الف، ب و ج اطلاع‌رسانی خواهد شد.
ج- برخی نکات مهم: شرکت‌های واجد شرایط می‌بایست ضمن مطالعه پیش‌نویس قرارداد و سایر اسناد مناقصه، ابتدا اسناد ارزیابی کیفی را مطابق دستورالعمل مندرج در آن بررسی و تکمیل و به‌همراه مستندات مربوطه در پاکت «د» (مستندات ارزیابی کیفی) به دبیرخانه مرکزی شرکت پتروشیمی جم واقع در دفتر تهران تحویل و رسید دریافت شود.
شایان ذکر است که ارائه شماره تلفن و نشانی پست الکترونیک متقاضی شرکت در مناقصه، برای تداوم اطلاع‌رسانی‌ها الزامی است.
توضیح: درصورت هرگونه نقص در ارائه مستندات و یا عدم تکمیل موارد فوق، ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضی قابل بررسی نمی‌باشد و ارائه مدارک مورد اشاره و عدم تأیید صلاحیت، هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.
پس از ارزیابی کیفی و تشخیص صلاحیت متقاضیان و مشخص شدن فهرست کوتاه مناقصه‌گران، از شرکت‌های تأیید شده در مرحله ارزیابی کیفی، جهت ارائه سایر پاکات الف(تضمین شرکت در مناقصه)، ب(اسناد و مدارک فنی) و ج(پیشنهاد مالی) دعوت خواهد شد.
- سایر جزئیات و اطلاعات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.
- شرکت پتروشیمی جم (سهامی عام) در بررسی مستندات و نیز در رد یا قبول هریک یا تمام مستندات ارائه شده توسط شرکت‌ها بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
آدرس مناقصه‌گزار (دفتر مرکزی) جهت تحویل پیشنهادات:
- تهران، خیابان شهید عباسپور، خیابان نظامی گنجوی، شماره ۲۷، دبیرخانه مرکزی شرکت پتروشیمی جم (طبقه همکف)
- تلفن تماس: ۷-۰۲۱-۸۸۶۵۶۴۸۲ - شماره فکس: ۰۲۱-۸۸۶۵۶۴۸۹
روابط عمومی شرکت پتروشیمی جم